

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37

ali pa: via Goepa 17/III

Izdaja: agr. inženir Jos. Rustja

MALI LIST

Tednik za novice in pouk.

Stane: ex. št. številka 20 stotink.

Čno leto 8 lir

Pol leta 5 lir

Četrta leta 3 lire

Odg. urednik: Ivan Hrvatin

Male novice

Dan in noč naj bo varih v hiši.

Gospa Makrin je šla popoldne ob petih na sprehod, pustivši stanovanje v ulici Battaglia brez varha. Ko se je vrnila, je opazila, da ji je bilo ukradenega blaga v vrednosti 3000 lir.

Svobodna misel.

V Rimu se je vršilo 22. majnika in naslednje dni zborovanje «Svobodne misli». V vsej državi imajo 62 zvez, mej temi zveza v Benetkah za vse tri Benečije. Na zboru je bila zastopana tudi videmska skupina. Zbor je zahteval: popolno odpravo verskega pouka v šoli, zato da treba pridobiti javno mnenje in poslance, širjenje tedenskega glasila «La ragione», uvedbo postave za ločitev zakona, sežiganje mrličev, protiversko propagando.

Novo ime za staro vas.

Stara občina Zdravščina pri Gradški, ki je postala v srednjem veku Sdraussina, se bo uradno imenovala od 1. junija naprej «Poggioterzarmata», ali — kakor bi rekla šempolajska Meta — «požotrč-mata».

Gospa Grossman

na Dunaju se je te dni predstavila finančnemu uradu in zahtevala, naj ji po postavi dajo pokojnino po ranjku možu: zahtevala je to zase in za — čuj! — svojih triindvajset otrok.

Republika San Marino

je najmanjša država na svetu. Ima tudi primerno vojsko: enega generala in štirinajst vojakov. To je armada, ki lahko pravi: «Mi vstajamo, a vas je strah!»

Specializirane orožnike

šola naša vlada namesto razpuščene kraljeve straže. Ta skupina orožnikov bo stala državo letno 80 milijonov lir. Državna milica (fašistovska vojska) stane državo dosedaj 50 milijonov. Vsekakor lepe svotice.

Je govoril resnico.

Na znanem shodu v Puli je poslanec Albanese tožil, da morajo poslanci čakati tedne, preden pridejo do ministra. Je govoril istino. Čuli smo te dni, da so v Rimu se mudeči poslanci Podgornik, Stanger in Šček iskali ministre zaklada, šolstva, a vse zaman. Ga ni, — ste morali preje priti — danes ne sprejema, — take odgovore da so čuli.

Po naši stari navadi.

«Edinost» očita «Straži», da piše «Piccolo» v prid «Straže» proti «Edinosti», «Straža» pa pravi, da v boju zoper Stražo gresta bok ob boku. Edinost in glasilo fašistov «Nova doba». To je žalostno poglavje. Ali ni na pr. značilno, da je na pr. naš dnevnik posnel v boju proti Goričanom dve antislovenski notici iz «Giornale di Udine» in iz «Piccola». Ne, tako bratje, ne tako!

Za poštarje

v novih pokrajinah so dosegli nemški poslanci lep uspeh. V asimilacijskem zakonu bi imelo biti tudi določilo, ki bi postavilo naše poštarje v položaj tistih uslužbencev v starih pokrajinah, ki nimajo pravišče do pokojnine. Odločen nastop nemških poslancev je preprečil kri-

V hišo stopi pulski tiček: „Posodite nam svoj voziček“.

Gospod Bonfà si je v Puli ustanovil veliko zalogo salamov, sira in sličnega blaga v ulici Carducci 23. Tu je imel glavno skladišče, iz katerega je vsak dan zalagal svoje tri prodajalnice v mestu in druge trvdke. Vsak dan o poldne je gospodinja, ki je po navadi vodila skladišče, zaprla in odšla domov do dveh, ko se je zaloga zopet odprla.

Pred nekaj dnevi so si dejali trije tički: kaj, ko bi mi prav poceni prišli do salamov? Pa kako? Ključ treba imeti! Pa kako notri priti, ko je nasproti kovačnica, ki je vedno odprta? Za par salamov se ne izplača, pač pa za en voz: pa kako do nje priti? Ni mogoče, pustimo to, pravi mlajši. Kajpada, se oglasi starejši, te priložnosti ne smemo zamuditi. Pustita delati mene, jaz že dohim ključ in voz, vidva pa me počakajta jutri ob eni uri pred skladiščem.

Gospa, posodite mi voziček!

Drugega dne opoldne je gospodinja zaprla vrata, ključavnico in vrata tipaje pregledala, nato je šla h kosilu na dom. Proti eni uri potrkna na njena vrata moški in pravi, da ga pošilja trgovec Ivanič, ki je znan trgovec v mestu, z uljudno prošnjo, naj mu gospa posodi za pol ure ročni voziček. Gospa je rade volje ustregla želji gospoda Ivaniča in je izročila svoj štirikolesni voziček.

Naložita kar se da!

Kmalu po prvi uri je naš znanec pripeljal k skladišču voziček. Druga dva sta se začudila, nekoliko plaho

gledala, ker sta gospodar in gospodinja nasprotno kovanice sedela pred delavnico in gledala voz in tri fantje. Kovaču in kovačici se to ni zdelo čudno, ker sta poznala voziček in sta gledala vsak dan, kako so uslužbenci peljali na vozičku robo iz skladišča v podružnice. Naš znanec je dejal tovarišema: korajža velja! Z vetrihom je odprl vrata in vsi trije so vstopili in v par minutah je bil voziček preobložen s siri in salami.

Adijo, pa zdrava ostani!

Ko je bilo opravilo dovršeno, je znanec navidezno zaklenil vrata in nato so vsi trije mirno odpeljali čedni voziček neznano kam.

Natančno ob dveh je prisopihala debela gospodinja, da bi otvorila skladišče. Joj, kako se je začudila, ko je videla, da so vrata le navidezno zaprta in kar preplašila se je, ko je opazila, da so ji zmanjkali lepi salami. Telefonirala je po policijo, a vse to ni nič pomagalo. S pomočjo kovačevih izpovedi in zgodbi z vozičkom so se vsem odprle oči. Tat je zaprosil gospodinjjo za voziček, da bi speljal blago na varno in da bi ne zbudil pri kovaču nobene sumnje. Gospa Bonfà je kmalu izračunila, kaj ji je zmanjkalo. Trije tički (zviti kakor Štokovi!) so si izposodili v skladišču okrog 30 največjih koles sira in 50 salamov v skupni vrednosti 20 tisoč lir. Gospa Bonfà je bila vsa iz sebe, ker so jo lumpi tako za norico imeli in pa zlasti, ker niso pustili o sebi nobenega sledu, niti svojih naslovov.

Nova cesta

iz Huma v Roč se je 23. t. m. izročila javnemu prometu. Tako se je izpolnila stara želja ondotnega prebivalstva.

15.000 bivših vojakov

namerava vlada nastaviti na mesto gospodičen v razne službe; pri pošti in železnici bi morali tako odpustiti do 10 tisoč žensk, ki so bile med vojno sprejete. Tako poroča rimska agencija.

Petindvajsetletnico škofovanja

je slavil ljubljanski knezoškof dr. Jeglič 22. majnika. Vsi listi brez razlike so te dni pisali o njem kot o izrednem dobrotniku naroda. Združeni ljubljanski pevski zbori so mu priredili sijajno podoknico. Delovanje knezoškofa je tako vsestransko, da se ne da popisati v enem članku. Omenimo le nekatere njegove zasluge na čisto narodno-jezikovnem polju. Kakor smo Slovenci s pomočjo škofa Wolfa dobili prvi popoln besednjak, tako je škof Jeglič omogočil izdajo latinsko-slovenskega slovarja; ravno za 25 letnico je izšel. Škof Jeglič je zgradil prvo čisto slovensko gimnazijo pri Ljubljani. Zbiral je zanjo od 1898. do 1905. Nabral je 1.340.000 kron. Verniki ljubljanske škofije so dajali vsako leto po 8 krajcarjev!

Da imamo danes na slovenskih gimnazijah celo vrsto slovenskih učnih knjig, je v največji meri zasluga ljubljanskega škofa. Ko je dr. Jeglič začel škofovati, se je pisal cerkveni list v latinskem jeziku, on pa je brž odredil, da se je začel pisati v samoslovenskem jeziku. Ko sta se je pojavili 1917 v S. I.

S. dve struji, ena jugoslovanska, druga avstrijska, je dr. Jeglič potegnil s prvo in je tako odločil, da se je ljudstvo naravnost plebiscitarno izreklo za majniško deklaracijo. Znano je, kako mu je vlada pretela z odstavitvijo in kasneje z internacijo, pa škof se teh groženj ni ustrašil. Po končani vojski je bil v Parizu in Londonu, kjer je zagovarjal načelo, da se začrta politična meja po narodnostni meji.

Ni čudno zato, da mu ob tej priliki vsi Slovenci brez razlike strank iz dna srca radostno čestitajo in mu želijo se mnogo let življenja v dobrobit našega naroda.

Očetovske besede.

Papež Pij XI. je sklical 23. majnika vse kardinale in je imel krasen nagovor v prilog miru. Med drugim je rekel: «V Evropi se bojujejo in se mesarijo narodi v bratovskem klanju v njih lastno škodo; vsa Evropa, ves svet se spravlja tako v veliko nevarnost. To je za mene, ki želim biti vsem oče, prizor, ki trga srce. Nepopisna je žalost, s katero sledim dogodkom v Angliji, v Franciji, Nemčiji in drugod. Jaz sem storil, kar je bilo v mojih močeh, da se te razmere odpravijo in bom se delal, kolikor mi bo dano; in če ne bi mogel več, bom vsaj klical: mir, mir, mir! Zdaj in vselej kličem z vsem srcem: Molimo k vsemogočnemu in prosimo Boga miru, naj nas njegov Mir zopet združi, a istočasno s tem hrepenimo po pravičnosti in ljubezni in pokažimo se vselej pripravne k srčnemu sporazumu.» Vznesene besede, ki želimo, da bi si jih vzeli k srcu tudi naši voditelji na Primorskem in se zedinili za skupno delo v prid nesrečnemu ljudstvu.

V GORICINA OBISKU.

MIHEC: V nunski ul'ci zaj'c dobil ni odškodnine,

JAKEC: Zato na tabli ni popravil prestrelnine.

To pa ni res: dobil jo je, a Molar ima rad spomine,

On tablico pusti, ker š'ca zlo starine.

Kam sega nemška moč.

Dvainštirideset držav je v Evropi. In veste, v kolikih državah nimajo Nemci parlamentarnih zastopnikov? Samo v treh: v Belgiji, Francoski in Madžarski. Pa tudi na Madžarskem upajo uspeti že pri prvih volitvah.

Za invalide in sirote.

Poslanec dr. Stanger je interpeliral pristojnega ministra v zadevi invalidnin in pokojnin invalidom, njih družinam in sirotam, katerim je bilo izplačevanje ustavljeno ali katerim se prošnje sploh niso še rešile. Smo radovedni na odgovor.

Z levico boža, z desnico birma.

Kdo? Vlada. Koga? Vojne oškodovance. Razveselila je reveže z besedo, da bo v kratkem izplačala vso odškodnino potom novih obligacij. To je bilo z levico. Zdaj pa je brzo javila primorskim uradom, naj začasno ukinejo izplačevanje odškodnine. To pa je bilo z desnico!

Pravilno smo prorokovali,

ko smo dejali, da je tudi takozvani narodni Jadranski banki, čeravno je delničarka in solastnica našega dnevnika «Edinosti», samo in samo za denar. Naš prijatelj in zaupnik pri Jadranski banki nam je te dni tole sporočil: «Te dni so se vršili sestanki med Jadransko banko in nekaterimi laškimi bankami, ki so v rokal fašistov. Gre namreč zato, da preide Jadranska banka v laške roke. Vodstvo banke se poveri laškemu vodstvu. Slovenski uradniki so se ze ali se bodo odpustili (n. pr. tovariš Lukša) seveda bodo par naših v svrhu slepila obdržali. Na sestanku sta bila predlagana za ravnatelja banke dve osebi: doktor Mordio, ki je član fašistovskega občinskega sveta v Trstu in pa cav. Frascatti, ki je odločen fašist. Sporočite to žalostno dejstvo našemu narodu.» Tako naš zaupnik. Mi smo že skraja trdili, da se ni treba našemu vodstvu poganjati za Jadransko banko, a nasproti naši trditvi so postavili tiskano trditve «Z Jadransko banko je zvezano naše narodno ime.» Da je naša informacija dobra, pričča tudi «Istarska Riječ», ki je — kakor znano — prijateljica omenjene banke in je kot taka gotovo dobro informirana. Ta list piše v zadnji številki tole: «Tukajšnja Jadranska banka je sklenila z neko laško grupo dogovor, po katerem se poveča delniški kapital od 30 na 60 milijonov lir in sicer tako, da bo večina kapitala v laških rokah. Glavni ravnatelj bo fašist Frascatti.» Nas veseli, ker vidimo, da smo dobro vohali, kaj se za kulisami kuha. Kajpada se ne čudimo, če bo jutri banka, ki ji je tako razkritje nevešč, dala v listih za bogato plačilo kaj preklicati ali vso zadevo lepo zaviti, da bi skusala tako narod zavesti. Berite pazljivo naše liste, pa boste videli, da smo uganili.

O narodnem svetu.

Doslej so gospodje delali politiko v kavarnah. Tam so kuhali mineštro za ljudstvo. Narod na deželi — kmetje, obrtniki, trgovci, delavci, duhovniki, učitelji in drugi — ne sme nič vedeti, vse naj ukazujejo meščani. Če je tu pa tam kaj prišlo v javnost, je gospoda po listih vpila: «Za božjo voljo, ne javno prati perila itd.» Seveda je bilo to vpitje nesramna in podla krinka. Narod hoče vedeti, kaj se mu kuha; narod ne bo več z zaprtimi očmi — požiral župce; narod hoče pogledati v lonec, ki so ga doslej gospodje skrbno pokrivali. Narod kliče:

Odkrite lonci! Proč s pokrovom!

Danes nadaljujemo z izjavo Goričana, ki našteva očitke, ki jih imajo Goričani proti osebi g. drja Wilfana. Obrnili smo se mejtem do drja Slavika, da nam on poda svojo sodbo v imenu Tržčanov in upamo, da jo že prihodnjič priobčimo.

Nadaljni očitki.

Goričan je nadaljeval svoja izvajanja, v katerih je razodel glavne očitke Goričanov proti osebi gospoda drja Wilfana. Rekel je: «Poleg absolutizma, da noče dati računa o skupnih soldih, absolutizma, ki nima para v življenju demokratičnih strank, očitamo mi drju Wilfanu skrajno nediscipliniranost. Društvo, ki nastopa v imenu vseh volivcev, je zaprosilo gospode poslanca, naj od

časa do časa poročajo društvu o svojem delu za volivce; vsi poslanci so se temu odzvali, le dr. Wilfan ne; kaj še, na opetovane pozive niti odgovora ni dal. On sploh društvu ne odgovarja; društvo rabi včasih podatke od poslanskega kluba in ker je dr. Wilfan tajnik kluba, smo se nanj obrnili, a odgovora ni in ni. Tako daleč smo prišli, da je imela večina odbora pripravljene predlog, da se izreče drju Wilfanu kot poslancu nezaupnica, a to se je spričo narodnega položaja v državi opustilo. Društvo je sklenilo poslati deputacije marsikam; včasih je izbralo tudi drja Wilfana v nje. Vselej je naletelo na odpor; ne, da ni mogel, ampak ni hotel, včasih sploh ni dal odgovora, včasih je rekel kratko: Ne grem! Vsi drugi poslanci pa so vselej izvršili poverjene naloge. Tretji očitek Goričanov proti drju Wilfanu je, da je rabil denar, ki ga je ljudstvo zbralo z velikimi žrtvami po vsej Primorski od Pule do Triglava, samo ali skoro samo za Tržaško. Te svote gredo na stotisoče; mi pa njemu te pravice nismo priznali in mu je ne priznamo nikdar; mi stojimo na stališču, da dr. Wilfan, ki je bil izvoljen na Goriškem, ne sme zlorabljati zaupanja s tem, da rabi skupni denar v tržaške svrhe. Mi Trstu ne zavidamo, ampak vse do pravične mere.

Vse to smo doslej mirno prenašali iz ljubezni za stvar. Seveda, ko bi narod zvedel za te reči, bi drugače sodil položaj. Na vsak način pa so že ti očitki taki, da morajo brezpojni priti v Narodni svet. Ako pa hoče Narodni svet o tem mirno, trezno soditi, ne sme biti notri tisti, ki je obtožen.»

Zahvalili smo se gospodu za pojasnilo. Drugič pa bomo čuli, kako pojejo nasprotni zvonovi.

Kaj nam z dežele pišejo

REPNIČ.

Naši kamnolomi so donášali v mirnem času delavcu in kmetu lepe denarce. Do 150 kamnolomcev (kavadorjev) in veliko kamnosekov (štančarjev) je tu služilo vsakdanji kruh in 6—8 voznikov je bilo vedno na cesti z obdelanim kamnom. Po vojni so se nekateri spet lotili dela, en gospodar je predkratkim umrl. Tudi ti, ki še delajo za Nabrežino, nimajo prav velikega veselja. Pri nas so tudi že taki, ki mislijo na Ameriko. Tako gremo dan za dnem v hujše čase.

IDRIJA.

Tu pa tam se zablise kaka zvezda, ki razburi vso Idrijo. Vsakih par mesecev se začuje glas: rudnik se odaje zasebnikom v zakup. Mi Idrijčani smo odločni nasprotniki take rešitve. Z rudnikom se absolutno ne sme nič zgoditi brez privoljenja ali vsaj znanja občine. Občina z rudnikom stoji in pade. Kak zasebnik bi utegnil z rudnikom ravnati kakor svinja z mehkom. Mogoče bi ga skušal do skrajnosti izkoristiti in ga v par desetletjih popolnoma izžrpati, mogoče pa bi ga zanemaril. Oboje pa bi bilo občini v škodo. Rudnik je visoko aktiven; če ga že hoče vlada oddati, je tu občina, ki ga rade volje prevzame v zakup. Slutimo pa, da so — ne sicer v Idriji — osebe, ki bi rade pri rudniku kaj prišpekulirale. Tehl se bojimo, zato pa smo silno oprezni in bdeči.

SALEŽ.

V novo hišo se je preselil občeznan gostilničar R. Grilanc. Hiša stoji sredi vasi na lepem kraju in nudi tržaškim izletnikom prijeten oddih. Pristen teran. — Pisali ste v listu o naših občinskih cestah; nekaj pa niste omenili, grušča je toliko, da gorje čevljem, zlasti za ženske, ki hodi jo vsak dan v Trst. Eni pravijo, da ni denarja za pesek, drugi pa, da čakajo komisije, da delo odobri.

IZ ŠKRBINE.

Niso še minula štiri leta, odkar nam je ugrabila smrt župana Adamiča, kasneje je umrl spoštovan mož, domači cerkovnik, in zopet je smrt obiskala našo vas ter nam je vzela našega dušnega pastirja Antona Pipana. Silno pogrešamo tega moža, ki je bil vselej na svojem mestu. Kako

močno so ga vsi spoštovali in ljubili, je pričal veličasten pogreb. Bodi mu rahla domača zemljica! Družina Adamič.

Kako je v Puli?

Kakor vam je že znano, je bilo odpuščenih iz arsenala 2800 delavcev. Nekateri so odšli s trebuchom za kruhom v Jugoslavijo, večina pa čaka tu, česa, pa sami ne vedo. Vlada ima v svojih ladjedelnicah 24.000 delavcev. Vse odpusti, nato bo izbrala samo 10.000; a od teh 10 tisoč dobi arsenal v Speziji 6000 in arsenal v Tarantu 4000 delavcev; za Pulo bo določenih le en vratar, par nadzornikov in par pometačev. Najhujše pri tem je to, da si ljudstvo v Speziji in v Tarantu lahko drugače pomaga, mejtem ko živi Pula samo od arsenala. Vse prošnje ne pomagajo nič; vlada ostane pri svojem sklepu.

KAL pri št. Petru.

Prejeli smo in priobčujemo brez spremembe, da bo gospoda vsaj malce izvedela o trpljenju malih ljudi in o krivici, ki se je zgodila narodu, ko se je bankam vse izmenjalo, revežem pa ne. Evo dopis:

«Na vaš poziv vam naznanim moj denar v kasah u Lubljani v mestni hranilnici in v kmetski posojilnici 4 tisoč in 100 kron, po viči tal zaslužen v Ameriki, po 5 kron za en tolar, ali nej tu ena velika krvica in zdej imam veliko trpejne in pomankane, sem brez zasluška si ne morem pomagat in moj dnar je vs vložen. Pomagajte ubogem revežem». Sledi podpis.

Brje pri Gorjanskem. Alojzija Grgič je porodila 15. majnika in zakopala dete v deset minut oddaljeno grapo na njivi. Vedenje te ženske-punce se je zdelo ljudem cudno; nekaj so slutili. Tri dni kasneje je komisija na licu mesta ugotovila, da ni bilo dete mrtvorajeno, kakor je mati trdila, ampak da ga je mati zločinsko umorila, kar je dokazalo zdravniško izvedeno raztelesenje. Po pritisku od vseh strani je mati izpovedala očeta, ki je dober posestnik in poročen ter oče ze treh otrok. Oče se je ustrašil pravice in je zbežal v Jugoslavijo, odkoder je pisal ženi, da mu ni več obstanka na domu. Mati, mati, kaj si strila, da si dete umorila!

Prem. Zlikovci so v noči 28-29. majnika okradli tukajšnje cerkev. Sledi poročilo.

Zborovanje Nemcev izven domovine.

Na binkoštni pondeljek so se zbrali v Hamburgu zastopniki nemških skupin, ki bivajo izven mej nemške domovine. Bili so protestanti in katoličani. Osnabruški škof dr. Berning, ki je član odbora zveze Nemcev v inostranstvu, je govoril te besede: «Vsakdo, ki ima nemško srce v prsih, se mora postaviti v službo naše skupne zadeve. Mi hočemo pomagati ponižani domovini, da zopet vstane. Spomnimo se vseh zatiranih Nemcev v Porurju, Porenju in drugod; vsem pošiljamo tople pozdrave in jim obljublamo večno zvestobo. Bratje, pozabimo vse konfesionalne razlike. Moje najlepše binkoštno veselje je bilo, ko se je iz merodajnih protestantskih ust naznanil mir med evangelijsko in katoliško cerkvi. Jaz udarim v ponujeno desnico in izjavljam: boriti se hočemo roka v roki, nama ob rami za krepitev nemštva. Duh ljubezni do ljudstva in domovine nas mora vse prežeti. Sveti plamen, gori in gori za domovino in ne ugasni nikdar. Z duhom ljubezni se mora združiti duh moči in duh edinosti. Če nas ta duh prešine, potem bo nad Nemčijo spet vzkliko solnce žareče slave.» Po tem govoru je trajalo ploskanje šest minut. Nato je govoril protestant dr. Schreiber, ki je dejal: «V tem usodnem času moramo katoličani in protestanti skupaj držati, kakor smo se v strelskih jarkih skupno borili. Nas vse druži znamenje križa, in v tem znamenju bomo zmagali.» Nepopisen vihar je sledil tem besedam.

Drugo tako zborovanje so imeli tirolski Nemci, ki so v Italiji. Tam sta obstojali dve struji, vsaka je imela svoje liste: narodno-ljudska (kršč. socialna) in narodno-napredna stranka. Program narodno-ljudske stranke se da zapopasti v besedah: krščanstvo, narodnost, demokratizem, v

gospodarstvu krščanski socializem! Program narodno-napredne stranke pa je bil: brezverstvo (ne: protiverstvo), narodnost, demokratizem, v gospodarstvu liberalizem. Z ozirom na hude narodne stiske je narodno-napredna struja opustila svoj dnevnik in se združila s prvo strujo, ki tako izdaja dva dnevnika (215 tisoč oseb!), opustila je svoj program; sedaj se borijo vsi Tirolci (razen socialnih demokratov) po programu narodno-ljudske stranke v trdni skupni fronti.

Lahko rečemo, da obstojati pri nas dve struji, ki imata točno isti program kakor sta ga imeli obe nemški struji na Tirolskem. Leta 1920 sta se pogodili na zgodovinskem sestanku v Narodnem domu na programu narodno-ljudske stranke. Izdelal ga je profesor Rejec. Kasneje je ena struja zavrgla ta program s tem, da je osnovala prosvetno organizacijo s programom, ki se ne sklada s skupnim. To je bistvo vsega spora; vse drugo je navlaka. Ali je mogoče pri nas skupno delo? Največji rodoljubi trdijo, daje mogoče; delijo se pa v dve smeri: eni mislijo, da je to mogoče, in sicer po tirolskem vzorcu, ker da bi pri tem bilo treba izključiti samo neznamen delec tistih, ki bi hoteli kapitalistično zaslužiti narod (v tem slučaju bi moral list Edinost, ki je sedaj v rokah kapitalistov, preiti v roke zastopnikov naroda), drugi pa mislijo, da je mogoče po strujah, toda v skupnem narodnem svetu. Kaj bo iz nas? Ali bo strast posameznikov kriva smrti naroda ali pa bo pamet zmaga? To je vprašanje, usodno vprašanje!

Hiša se preda: trdno zidana, v lepem kraju ob državni cesti. Pripravna za vsako obrt. Pri hiši vrt z lepimi sadnimi drevesi. Več pove lastnik Matija Čeligoj, Topolc 50. posta Trnovo pri Il. Bistrici.

Invalidi Južne železnice in poslanci.

«Kakor znano, še sedaj ne dobivajo invalidi — upokojenci Južne železnice in drugih kategorij invalidnin, ki so jih do poloma avstrijskega cesarstva prejimali iz dunajske centrale. Invalidi so zainteresirali vse poslance, a doslej brez uspeha. Zato sodijo, da se poslanci niso dovolj brigali. Zategadelj podamo tu nekaj podatkov o delu naših poslancev za navedene reveže. Poslanci Lavrenčič, Podgornik in Šček so bili ponovno pri bivšem ministru Salati zastran invalidov. Poslanec Šček je pisal dva ali trikrat tedanjemu glavnemu komisarju Mosconiju, h kateremu je nekoč vodil tudi odposlanstvo železničarjev. Poslanec Tuntar je bil februarja 1922 pri Salati, ki je dejal, da manjka le še kraljev podpis. Poslanec Tuntar je pisal kasneje finančnemu ministru Peano-tu, ki je odgovoril, da je imenoval malo komisijo, da preštudira vprašanje invalidnin tistih, ki so prejimali nezgodnine z Dunaja. Salata je šel, Peano je šel, ostali pa so ravni invalidi. Meseca junija 1922 je poslanec Šček vložil tozadevno interpelacijo, ki pa je bila šele 19. maja tek. leta na dnevnem redu, je še vedno nerešena. Poslanec Lavrenčič je izročil državnemu svetniku Brocchiju da-

ljšo spomenico o priliki konferenc za Južno železnico, o čemer je dobro poučen gospod Anton Dolenc v Postojni, ki je duša vsega gibanja med invalidi. Konečno je poslanec Tuntar vložil ostro vprašanje na ministra. Čim pride odgovor, objavimo. Delo gg. poslancev Lavrenčiča, Podgornika, Ščeka in Tuntarja je torej dovolj dokumentirano.»

K temu spisu, ki je bil sestavljen izven uredništva, dodam pripombo, ki bo invalide razveselila: Vprašanje invalidnin je bilo te dni rešeno. Poslanec Šček je sporočil, da je videl v Rimu besedilo sporazuma med vlado in ravnateljstvom Južne železnice, ki se zdi, v kolikor je smel v naglici pregledati, zadovoljivo. Obljubljeni je uredništvu dotično besedilo. Potrpite torej!

Naša pošta. Na dveh poštah se godi, da prejmejo naročniki en dan kasneje naš list kakor druge. Zakaj? Gospodje na pošti bero «Mali list». Ako zelita gospoda list brati, naj se zglasita po dopisnici pri naši upravi, pa ga bosta brezplačno dobivala. Naročnikom pa ga treba takoj oddati!

Izjava. Uredništvo Malega lista izjavlja kar najslavesnejše, da ni gospod učitelj Sl. Makarovič v Materiji prav v nikaki zvezi z dopisi, v katerem so bili omenjeni učitelji-specialisti v Brkinih-**Padrice.** Izvrstno! Pride.

GOSPODARSTVO

Boj za obstanek.

Pri našem narodu na Primorskem se vrši boj za življenje ali smrt, gre za obstanek. Ta boj pa se ne vrši kakor mnogi napak mislijo na šolskem polju, na upravnem, kulturnem torišču, marveč na gospodarskem. Gre nič manj in nič več ko za nas kmečki stan; če slovenski kmečki stan propade, je konec našega naroda, če se pa vzdrži, bo narod rešen. Gre za besedo

konkurenca.

Ali zna in more naš kmet konkurirati z laškimi ali ne? Če zna in more, bo živel. Ali bo mogel naš kmet prodajati pridelke po vsaj isti ceni kakor laški ali ne? Imamo v mislih zlasti vina, sadje, mleko, maslo, sir in razne poljske pridelke. Naš vinogradnik trdi, da ne more konkurirati s cenami laških vin, tolminski sirarji pravijo, da nikakor ne morejo sira oddajati po cenah, ki jih nastavljajo italijanski sirarji, naš poljedelec pravi: če dam svoj pridelek po laški ceni, moram propasti.

Ali je to res?

Da in ne. Je res, ako ostane naš vinogradnik, sirar poljedelec starokopitnež iz srednjega veka, ako ne bo šel z napredkom. Ako bomo obdelovali njive kakor dosedaj, ako bomo kletarili kakor doslej, ako bomo sirili kot doslej, potem lahko naredimo križ čez naše gospodarstvo. Če pa se bomo potrudili, da v svoje gospodarstvo uvedemo vse moderne načine umnega poljedelstva, kletarenja itd., potem se nam ni bati za prihodnost.

V novi državi.

Na dornberskem gospodarskem zborovanju je dejal poslanec Šček, da se moramo vziveti v resnico, da nismo več v Avstriji, ampak v Italiji. Stara država je ravnala s kmetom kakor koklja s piščeti: branila je in ščitila kmeta. Toliko smo pridelali, kolikor smo sami potrebovali in kar je bilo namenjeno za trg. In vse je slo. Ščitila nas je vlada proti italijanskemu vinu; ker smo bili zavarovani s postavami, zato smo v nekem oziru zaostali. Tu pa smo kakor da bi nas kdo vrgel na morje: tu, plavaj, po magajsi; ako se vzdržiš, me bo veselilo, če pa se ne vzdržiš, potem lahko noč! V stari Avstriji nam ni bilo kdove kaj sile, da bi se preveč trudili za umno gospodarstvo; sir je šel, dober ali slab; vino je šlo tako ali tako. Sedaj se nahajamo v odprti konkurenci. V konkurenci pa zmaga tisti, ki je najbolj napreden.

En zgled.

Tolminci izdelujejo sir; splošno lahko rečemo, da so ostali glede načina izdelovanja pri prvotnih navadah. Čemu pa bi tudi v Avstriji napredovali? Kar so izdelali, vse je šlo. Sirarstva so se pričeli v poznem srednjem veku pri Lahih-Benečanih. Zato imajo tudi še dandanes mnoge strokovne besede, ki so benečanskega izvora. V Avstriji niso imeli kdovekaj konkurence in zato so ostali pri starem izdelovanju. Italija pa slovi po sirih; sir se izdeluje v taki obilici, da se vsega ne uporabi. Iz tega je nastala konkurenca. Vsak sirar se je trudil, da sosedu nadkrili. Združili so se v male zadruge, nato v velike, ogromne, da so si mogli nabaviti najmodernejše stroje, ki so omogočili, da izdelajo iz iste množine mleka do 10 od sto več sira kakor naši producenti.

Pa še en zgled.

Glede naše vinoreje moremo trditi, da je dobra in precej napredna; kar se pa tiče našega kletarstva, je pa joj. Iz enake kakovosti grozdja izdelujejo drugod v Italiji veliko boljše vina ko pri nas.

Kaj sledi iz tega?

Samo to, da se mora naš človek pripraviti vsakih sredstev, da bo produkcija večja in boljše. V tem je ključ do napredka in do naše rešitve. Več branja, več kmetijskih sol, več kmetijskih predavanj: to je naša potreba. Ako naše izobraženstvo docela zapopade pomen naših trditev in se vrže na delo in če najde naša beseda odziva v vrstah naših kmetovalcev, potem imamo polno jamstvo, da bo naš kmečki stan znal in mogel konkurirati s kmetovalci iz starih pokrajin v državi.

Gospodarstvo v bistrškem okraju.

V istrskem kmetijskem listu je napisal kmetijski učitelj Zamarin članek o kmetijskem gospodarstvu bistrškega okraja. Iz članka smo povzeli glavne misli in smo jih preložili v slovenski jezik. Gospod Zamarin piše: S priklopitevijo bistrškega okraja je napravila Istra dobro kupčijo. Okraj je bogat z gozdi in sredi dobrega polja leži kakih trideset zelo snažnih vasi s pridnim prebivalstvom, da je veselje jih obiskati. Z lesno industrijo je združena razsežna trgovina, ki se ji pridruži zivinoreja z mlekarstvom. Ni sicer dobrih statistik, zdi se pa, da del prebivalstva oddaja v dve mlekarne dnevno do 70 kvintalov mleka. V okraju bo 1000 do 1500 krav. Zivinorejo pospešujejo bogastvo vod in pa dobri pašniki. Travniki in pašniki zavzemajo tri petine vse ravnice, ena tretjina pa se obdeluje; zemlja rodi zlasti žito, krompir, peso, koruzo in fižol; zadnjo petino tvorijo stavbišča, ceste, vode itd.

Prebivalstvo je trezno, delavno in zmerno; vsaka vas ima svojo trgovino in veliko obrtnij, ki se jim posvečajo zlasti žene; zato živijo vsi v dobrih razmerah, kar je razvidno tudi iz živahnosti trgovine in starih posojilnic v Bistrici, na Trnovem, v Knezaku in Jablanici.

Z bolj intenzivnim kmetijstvom bi moglo živeti se enkrat toliko prebivalstva; za enkrat so prišli prvi drvarji iz Piemonta in iz Abrucov za proizvajanje oglja in upati je, da tem sledijo drugi delavci, ki bodo uravnavali vode in bolj izkoriščali zemljišča, ki se dajo obdelovati. Vazna opekarna je že 10 let zaprta; torej ne manjka dela ljudem z dobro voljo.

Sadjarstvo je dobro zastopano z jabolkami, hruškami, češnjami in češpljami; v tem oziru slovi zlasti vas Bitinje. Kar se gozdov tiče, ima okraj bukve, hraste in iglovinu, manjka pa vrba in topol za zajezovanje vod; zato je potrebna gozdna in vrtna drevnina. Poročilo je sicer ponekod netočno, vendar je zanimivo v marsikaterem oziru.

Cene v Trstu na debelo: oves 82-86, seno 30-40, slama 45 v balah, otrobi 68-76, koruza 92-96, drobni otrobi 58-66.

Na drobno: česnje 120-180 st. kilo, krompirček 100-120, grah 140-180, artičoke 4 za liro.

Meso: cene grede gor brez mere, posebno je udarjena Pula: od 80-120 st. pri kg. so zrastle.

Vino: Piemonteska kapjica: boljše vina 20-22 lir za stopinjo, srednja 19-20. Padova in okolica: 180-250 z davkom vred. V Markah: 150-175 v kleti z davkom vred. Toskana: vino od 12-13 stopinj 250-300 lir, od 10-11 stop. 180-200, od 9-9½ stop. 150-160 z davkom vred v kleti. **Kupčija:** grede le dobra vina. Letina obeta povsod dobra. Upa se na dobre pogodbe s tujimi državami.

Milanski državni trg 25. majnika: jabolka prima 140-150 l. za kv. Pšenica 112-114. Riž: 175-260. Oves domači: 95-98, tuji 88-92, rž 98-100, ječmen 110-125. Umetna gnojila: superfosfat k.: ap., superfosfat k. 51, tomaževe skorje 39, kajnit 42. Zveplo 95-96. Železo-jeklo tungsten 15 lir za kg. Kovane rante 12.50, karb. železo v stangah 3.25-4.00. Seno 32-35, staro 70-72, slama 31.

Divjaški sejem 26. majnika. Volov 325, krav 275, prašičev 180. Vprezni volovi so šli po 4.20-4.80, klavni 3.20-3.60, molzne krave 1800-2400 lir za glavo, prašički in prašiči 100-1200. Cene so se držale.

Deseti brat

v Istri in na cesli z Opčin v Nabržino.

Uod Opken do Nabržine.

Akrament ku je blo lèti lušno, drgači ku u Istri al pej na Jepavskem. Plesali so nu gudli nu pili, ku tavzent hudičov: pulku, valer, sošes, kokodrilu, samo tašno so plesali jen se an nov ples, kamr se punce zvivajo ku kače. Jali so mi de zmiram taku delajo jen de bojo še belj, zatu ke tu je lepše jen bolj narodno kukr po društveh cajnge bret jen se gospodarsko organezirat. Pravli so tudi, de so se zmenli za delat plese furtnaprej matere, ani trjè fantje jen se ani jen de jem dajo licencu kadr čejo jemet. Blagor se tem ledèm, use kave delajo, gospodarji iščejo delavcev jenu jeh ne morejo nejt če jem ne plačajo po pedeset lir na dan, fult ne vej kam z dnarjem jen ni čudo de se ob nedeljah use vrtil jenu zviru.

V Prešnici sem biv pretečeni tedn jen ondi sem mogu dijalekt malo obrnit po njihovo, ki drgačnije govorijo kukr gor u Brkinih al pej na Krasi. Pršu sn u ano ostarijo jen sn prašov če jemajo kej za p' d zob; udobe sn ano sūpo kruha jen namalo uod kasila potlej su nalože fajfo jen s' m počasi fajfvo; u te vasi so djale de so slabe cajte. Vas šteje kukr so me pravle uosdeset jen nosu numr. tūrn jemajo lep in velek, šulo jemajo novo, mašina se tūde u te vase ustavlja, uakūle vasi se vidi de se dobre kmetje. Po bliž' nce sn šou u **Petrinje**. Vele kukr sn pršu u vas sn vidu anu žensku, ki je nesla na glavi an vrè jen sn jo prašov kan in ka nese, rekla mi je, da nese mleko v Klanc na društvo, potle sn pršu pret ano šišo, te se je sunču an star moz. Pavedov mje, de je društvo u Klanci uot kmetov in de je vre ana tri leta uot kr so ga napravli u Trsti, ma zdej ana dva mesca se je pobušalo uot kr ga jemajo same damačine v rokah. Use kr njucamo dohimo pr ten našen društve bulse čup. Ben zdej gren tūde jest na to društvo, naložmo se ano fajfo jen zbugn. Na **Kržadi** sn spiv an gloš vina jen potle sn vidu tablu uot društva. Za bozjo uolo, ka je pej leti, te je se več kukr. na Barki, ki je bla muska, jest sn kr uobstou, use povno mlekre jen drūjeh ledi, use je krčalo: dejte meni, dejte meni, kukr de bi dajali use zastujn. Namalo sn počakov jen potle sn sou u Ocizlu jen u Beku. Pej drūji bot!

Pred zaroko.

Za Mali list poslovenila Ivanka Leban čudna zahteva.

I.

Mister Sweet je bil policijski vohun. V rokah je imel pismo, navadno pismo. Čital ga je in zopet čital, počasi in previdno:

«Najdražji Dzon!

Vas notar mi je danes postal prepis oporoke, ki ste jo napravili na željo mojega očeta. Sedaj izpolnim svojo obljubo in sem Vaša zaročenka.

Odgovorite mi, kdaj me obiščete: ostanim doma.

Ker prejmem toliko pisem, da jih ne utegnem pregledati tako kmalu, bi se Vase pismo moglo zgubiti med drugimi, zaostalo bi v zamudi. Zato se izvolite poslužiti pri odgovoru tega modrega zavitka, katerega pristavim v to pismo. Radi njegove modre barve bom Vase pismo takoj spoznala in odprla.

Veselim se lepih uric; katere bova kmalu uživala in sem

Vaša Mary.»

Mister Sweet je zrl nepremično v pismo; potem je skrbno opazoval črko za črko, obrnil papir in videl, da je pismo čisto navadno. Tako pismo je našel pri mrtvem Whitu. Poklicali so zdravnika, ki je pregledal nenadoma umrlega; zdravnik je dognal srčno kap. Sweetu pa se je ta čudna smrt čisto zdravega Whita zdela prav sumljiva. Da bi bil umrl od veselja? Ne! Njegov policijski nagon mu je pravil, da ne. Pomislil je: Miss Mary je slavljenska v angleških listih, zmagovalka v tekmi za lepote. White napravi oporoke, po kateri naj bi ona podedovala vse, vse njegovo po njegovi smrti. Nato umre in... Miss Mary podeduje.

Hišni zvonec pozvoni, Prišel je Lord Burnham in vstopil. Ta gospod je poznal Sweetovo osebo pod drugim imenom, za Lorda Havishama. Niti sanjalo se Burnhamu ni, da sta njegov znanec, Lord Havisham in policijski vohun Sweet ena in ista oseba.

— Kaj ste želeli, gospod Havisham? —
— Želel sem Vas prositi, da me predstavite neki gospodični. Želim se seznaniti z njo. Prosim vas! —

— Prav rad, gospod Havisham, s katero gospodično naj vas seznanim? —

— Z Miss Mary! —

— Z mojo zaročenko? Ne razumem, čemu to želite. Vsekakor vam to željo prav kmalu izpolnim. In sicer prav lahko! Namenjen sem k njej na dom. Spremljajte me! —

Čez par minut je odhitel avtomobil z obema. Govorila sta in na Burnhamovem obrazu je zatemnela lahka senca.

— Ali bi mi mogli povedati, gospod Havisham, iz katerega vzroka želite k moji nevesti, k moji bodoči nevesti? —

— Iz prijateljstva, Lord Burnham. Upam, da o mojem prijateljstvu ne boste dvomili? —

Tiho sta si stisnila roki in nato se je Burnham zasmejal:

— Morda mislite, da bi se jaz mogel premisliti in se ne zavezati z Miss Mary? O ne, nihče mi ni odsvetoval, nihče me ni razgovarjal.

Če mislite to vi, kar opustite vsak poskus! —

Izstopila sta pred palačo lepe gospodične Mary, ki ju je sprejela, krasna in prijazna kakor vedno, ko so stopili

znanci in neznanci pred njenè oči. Lorda Havishama je opazovala posebno pazljivo; on se je obnašal hladno in brezbrizno, zlasti ker je čutil njene vprašujoče poglede. Ko pa je opazil, da je nehal biti predmet njenega opazovanja, je skrbno pogledal po sobi. Vseokoli so se ozirale njegove oči, dokler so obstale na neki omarici. Tam je ugledal tisto, kar je iskal: moder pisemski ovitek, prav tistega, katerega se je poslužil umrl White. Zdaj je Lord Havisham samo še čakal. Čakal je prilike, da ovitek ukrade. In posrečilo se mu je. Opazil je bil, da je Miss Mary prav toliko neumna kolikor lepa. Hipoma je bil pri omarici in je spretno izmaknil modri papir. Kmalu nato je vstopil prileten gospod, kateremu je Burnham predstavil Lorda Havishama: bil je oče gospodične Mary.

— Gospoda naj mi oprostita — je dejal stari — prinašam žalostno novico svoji hčeri. White je nenadoma umrl, zadet od srčne kapi.

— Kaj, kako? — je vzkliknila Miss Mary. — White umrl? —

DELAVSKI VESTNIK.

Delavstvu prede slaba. Po vseh državah. Da se je delavec kdaj povzdignil, da je dosegel osemurni delavnik, pošteno plačo, za vse to se je imel zahvaliti delavski organizaciji. Brez organizacije bi ostal delavec na stopinji, na kateri je bil 1890. Danes pa je kapitalizem dvignil svojo glavo, s pomočjo raznih sredstev je razbil delavsko organizacijo. Posledica tega je, da se plača ne določuje več po dogovoru med delodajalci in delavci, ampak je povsem odvisna od gospodarjeve volje. Velika brezposelnost in sledeče pomanjkanje je zatrla delavsko solidarnost, ki je prej vezala delavce vsega sveta.

V Turinu so se vršile volitve v notranjo komisije v podjetju Ansaldo. Zmagala je komunistična lista. Fašisti in ljudovci sploh niso predložili svoje liste.

V Parmi obstoji pogodba posestnikov s koloni, po kateri gre poljskim delavcem po 2.20 l na uro, v resnici pa dobivajo po 80 stot. na uro, v resnici pa do razpada delavske organizacije!

Koliko je vojska kostala. Amerikanski učenjak L. Borgat je izdal knjigo v stroških svetovne vojne. Iz nje posnemamo, da je stala vojska vse države 208.305.851.000 dolarjev ali 4.374.422.871.000 torek nad 437 tisoč milijonov lir.

Zborovanje socialnih demokratov. Po razbitju enotne internacionale je ostala samo moskovska trdna; kar je od nje odpadlo, se je kar razmrnilo, v Italiji na primer v maksimaliste, v unitarce ali edinjase. Minole dni so se ti raztreseni udje zbrali v Hamburgu, da bi si spet ustanovili svojo internacionalo, ki bi bila socialno demokratska. Od Lahov je srečno dospel Modigliani, poslanec Matteoti pa ni dobil potnega lista, Mussolini sam je podpisal akt, s katerim mu je vlada odbila prošnjo za potni list. Na zboru so bili tudi učenjaki Otto Bauer, Thomas. Zbor je odbil predlog komunistične internacionale, ki je zahtevala, naj se ustanovi po vseh državah enotna delavska fronta.

Pozor javnosti!

V torek so imeli prizadeti gospodje v Trstu tajen sestanek, kako bi se dal zamahiti in potlačiti skandal pri izmenjavi kron. Storili so dva sklepa: prvi se da po par stotakov pod palec zaresljivim osebami, da po deželi širijo to, kar jim bo naročeno; drugič pa, da se da, napisati par člankov v liste, ki so v njih odvisnosti ali ki «bi ugodili našim upravičenim željam» kakor se je izrazil gospod, ki je sedel na levi pri oknu. Gospoda, tajno sejo ste sklicali, a vendarle premalo tajno: drugič bodite bolj previdni. Ljudstvu na deželi pa povemo tole: dve vrsti ljudi bi utegnile zagovarjati banke pri izmenjavi: podkupljenci in backi, ki so vbogi na duhu, zapeljanci. Oboji znajo pa škodovati, ker so pravi strup. Zato prosimo čitatelje, naj nam po pismu javijo vse osebe, ki bi direktno ali indirektno zagovarjale bankirsko stališče. Imena škodljivcev natisnemo v listu.

Da bo živel Mali list,

prosi uprava, da se ga, rojaki spominjajo z zbirkami: ne po lirah, zadostuje po par stotink. Vedite, da je Mali list edini neodvisen časnik na Primorskem. Dočim so drugi listi glasila kakega določenega in omejenega kroga oseb, je Mali list popolnoma neodvisen: v konsorcij «Malega lista» sme vstopiti vsak Primorec. Drugič pa vediti, da če hoče Mali list ostati neodvisno glasilo, ga mora narod podpirati; Straža ima toliko naročnikov kot noben drug list na Primorskem, in lahko izhaja. Istarsko Riječ podpira, pravzaprav jo vzdržuje skupina oseb, ki imajo gotove interese. Edinstvo podpirajo kapitalisti-milijonarji, med katerimi so zavodi a la Jadranska banka. Mali list pa nima podpore razen tiste, ki je objavljamo.

Krone in goldinarje plačujem vedno dve stotinki dražje nego drugi kupci. Kupujem tudi zlato, srebro in platin. — Trst, Via Pondera 6, I.

TRDI OREHI

Urejuje Domen. Oreh št. 20.
UGANKA V UGANKI.
(Kraljeva pešpot).

	ta	bur	je	vi	
pre	me	ja	vi	je	Kra
je	lad	po	Trst	ce	šev
	ta	me	je	bri	

V zadnji številki sta se v uganko vrnili dve tiskovni pomoti. Zato uganko ponovimo.

Kralj stopa vedno le na sosednji kvadrat, obide celo ploščo in se vrne do izhoda. Potegni s svinčnikom za njim: dobiš sliko in zlogi ti povedo uganko: v njej sta verza in obenem resitev. Nagrada 10 l.

Cene oglasov: za en centimeter višine v eni koloni štiri lire. Popusti: pri 5 kratni objavi 5 od sto, pri 10 kratni 10 od sto, pri 26 kratni 20 od sto, pri 52 kratni 30 od sto popusta.

Tisk. S. Spazzal v Trstu.

MALI OGLASI

stanejo 20 stot. za besedo. Pri 5 kratni 10%, pri 26 kratni 15%, pri 52 kratni objavi 20% popusta.

Bar - Buffet ex Mare, Riva Grumula 2, tik jugoslov. konzulata, priporoča svoja najboljša vina, Dreherjevo pivo in mrzla jedila.

SREBRO, zlato in brilante plača več kot vsak drugi: PERTOT, via S. Francesco 15 drugo nadstropje.

Pečenko Ferd. Trst — Scala Belvedere 1, priporoča svojo staroznane žganjarijo. Ima na razpolago najboljše likerje.

DIDAKTIČNA SOLA (ulica Gatter 10. L vogal Acquedotto). Vzgojevalna, resna, moralna metoda. Pospešen pouk malih skupin: za 2—4 učence. Pripravnica za izpite, maturo na tehnični šoli, gimnaziji, meščanskih italijanskih šolah i. t. d. Pouk v jeziki, računstvu, knjigovodstvu, slikanju, risanju. Pomoč pri predelovanju šolskih predmetov. Veronauk. Imena učiteljev jamčijo za uspeh. Nizka učnina.

Buffet Milonik

Via XXX Ottobre 19

se toplo priporoča svojim znancem in prijateljem za obilen obisk ob priliki birme.

Na prodaj veliki, lepi lokali.

Prometen kraj v trgu ŠMARJE PRI JELŠAH ob glavni cesti in železnici blizu Rogaske Slatine. Pripravi za vsako strojno in motorno obrt, ktere daleč naokrog ni ali pa za veletrgovino z žitom, moko ali vinom. Poizvedbe pri lastniku

Ferdo Puste, Šmarje pri Jelšah
Štajersko - Jugoslavija.

ZAVAROVALNA DRUŽBA PROTA
POŽARU «UNION»

ustanovljena v Parizu leta 1828
jamstvo frankov 150.000.000.

Išče agente v vseh občinah.

Ponudbe na «Agenzia generale in Trieste» via Valdirivo 32, tel. 40-66.

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrdba Gastone Dolinar Trst - via Ugo Polonio 5.

FRANC NAROBÉ

Trst, Via Commerciale 18

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo dobro založeno trgovino z jestvinami in s kolonijalnim blagom. Konkurenčne cene. Točna postrežba. Na željo se pošilja blago tržaškim odjemalcem franco na dom.

Skladišče

octove kisline, žvepla in modre galice.

ANTON GAMBEL

TRST, VIA CORONEO št. 1.

Zobozdravniški ambulatorij Egidij Schifflin

zobotehnik

Trst - Via Settefontane št. 6. I.
sprejema od 9-13 in od 15-18

IVAN MICHEUCICH

Trst via S. Francesco 10.

kupuje staro železo, lito železo, medenino, baker in druge kovine, stare nerabljive stroje in kotle in vse plačuje po višjih cenah kot vsak drugi grosist.

KONC. ZOBOTEHNIK

R. COVACICH

prejema od 9-13 in od 15-19

Trst, Via Valdirivo 33

(nasproti kavarni „Roma“)

Al' iščete čevljiče
Za deklice in fantiče?
Kakšne imajo radi
Ta stari in ta mladi?
Eleganca, trajnost, nizka cena,
To troje je največjega pomena.
Največji magacin
Ima Forcessin
V ulici Caprin,

Za birmance kaj posebnega!

Trst, via Caprin 5
pri Sv. Jakobu

CALZATURE-FORCESSIN

KUPUJTE

ZANKL' ove barve, lake in čopiče

pri tej dobro znani tvrdki

Trst - Via Trento št. 8 - Trst

Brzojavni naslov: Zankfigli

Gradec, Ljubljana, Maribor, Dunaj, Leoben.

Kmetsko delavska gospodarska zadruga v Dobra vlijah

priporoča svojim prejšnjim in sedanjim cenj. odjemalcem, gostilničarjem in zasebnikom pristna vina svojih članov. — Prodaja od 56 l naprej po zmer-nih vsakdanjih cenah.

Kdor enkrat pri nas kupi, ostane naš stalni odjemalec.

MILO FENDERL

je najboljše

Tovarna v Trstu, via Ghiriandalo št. 1

Tel. 430